

TRYGGE SAMFUNN

INFORMASJON OM TOTALFORSVARET NR 9 2021
REDAKTØR: JAN ERIK THORESEN

Arendalsuka / Foto: Mona Hauglid

Møter det politiske Norge

- For første gang skal NTF delta på «Arendalsuka», som i år finner sted fra den 16. august. NTF vil ha egen stand i Strandgaten gjennom hele uken og for øvrig arrangere to egne møter hvor temaene er hhv egenberedskap og totalforsvaret, forteller styreleder i NTF, Signe Øye.

Det første arrangementet finner sted onsdag den 18. august kl. 11:00-12:30 på Wood & Food (Torvet 9) hvor vi innledningsvis stiller spørsmål om hvilke konsekvenser det vil få for innbyggerne om vannet plutselig blir borte? Og hvorfor er det så viktig å tenke egenberedskap? Til å svare på disse spørsmålene har vi fått med oss Hans Birger Nilsen, beredskapskoordinator i Arendal kommune og Elisabeth Aarsæther, direktør i Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB). Torsdag den 19. august kl. 14:00-15:30 på Clarion Hotel Tyholmen setter vi fokus på totalforsvaret i praksis. Hit kommer bl.a. fylkesberedskapssjefen i Agder, Yngve Årøy, HV og politiet for å snakke om det lokale beredskapssamarbeidet.

- Mandag kveld, den 16. august, direktesender NRK partilederdebatte. Dette danner opptakten til en lang rekke konferanser, foredrag og møter om viktige saker for vårt samfunn. Sammen med 12 andre forsvarsrelaterte organisasjoner vil vi sette viktige temaer på dagsorden. Det blir spesialintervjuer med forsvarsminister Frank Bakke-Jensen og forsvarssjef Eirik Kristoffersen, sistnevnte med henblikk på hvordan Forsvaret skal møte de mange og krevende utfordringer i årene som kommer. I tillegg vil jeg særlig trekke fram konferansen «Hva vil politikerne med Forsvaret?», sier Signe Øye.

Hele det omfattende programmet ligger ute på www.arendalsuka.no

På tå hev foran Stortingsvalget

De senere år har det vært en rekke eksempler på påvirkningskampanjer og desinformasjon i forbindelse med valgavviklinger. Det dreier seg om flere land. Det er ikke avdekket forsøk på uønsket påvirkning av valg i Norge, men en kan ikke utelukke at dette kan skje i sammenheng med høstens stortingsvalg. I forkant av kommune- og fylkestingsvalget i 2019 nedsatte Regjeringen en arbeidsgruppe med representanter fra relevante departementer og virksomheter for å utarbeide

planer og tiltak med fokus på en trygg avvikling. Dette resulterte i 13 tiltak. Arbeidsgruppen har fått nytt mandat til å videreføre sitt arbeid foran høstens valg.

Foto: Stortinget

- Tiltakene er rettet både mot kandidater, innbyggere, medier og andre som er ansvarlige for gjennomføringen av valget. >>

Stor forventning til «Industrivernkonferansen 2021»

Thon Hotell Arena på Lillestrøm er stedet for årets Industrivernkonferanse 7. – 8. desember. Direktør Knut Oscar Gilje i Næringslivets sikkerhetsorganisasjon (NSO) er optimistisk og spent på responsen fra utstillere og tilbydere av beredskapsutstyr og kurs i forkant.

- Siden utstillingen ble avlyst i fjor som følge av pandemien vil årets utstilling være en unik mulighet til å treffe industrivernet igjen.

Vi er allerede i gang med å gjennomføre tiltakene, og vil fram mot valget sørge for at alle blir gjennomført på en god måte, opplyser kommunal- og moderniseringsminister Nicolai Astrup.

Tiltaksplanen ligger ute på www.regjeringen.no.

Norske flyplasser: Bekymret for brannsikkerheten

«Innsparinger har gradvis redusert brann- og redningsberedskapen til et minimum. Eksempelvis er det ikke røykdykkere tilgjengelig ved branttilløp i fly. Pilotforbundet og Norges Handikapforbund uttrykker stor bekymring for situasjonen og håper at stortingspolitikerne vil engasjere seg».

Foto: FMS

– Vi forstår behovet for å spare penger. Samtidig er dette en innsparing på et viktig sikkerhetstiltak som kan koste liv. Brann- og redningstjenestens første prioritet er å redde liv. Enhver innsparing som reduserer deres evne til det er uakseptabelt. Norske politikere må gjøre noe med dette før det er for sent, sier lederen for Flysikkerhetskomiteen i Pilotforbundet, Stian Holmlimo Strand, til nettstedet parat.com. Han får støtte av nestleder Magnhild Sørbotten i Norges Handikapforbund, som påpeker at funksjonshemmede skal ha samme mulighet til å reise som andre, men at dette framstår som en bevisst nedprioritering av funksjonshemmede passasjergrupper i en kritisk situasjon.

- Mange har vanskelig for å evakuere seg like raskt på egenhånd, presiserer Sørbotten.
- Vi har tatt opp problemstillingen med Avinor og Luftfartstilsynet, men uten at noe er skjedd.

Resultatet er færre redningsmannskaper på jobb, mindre trening og i praksis en avvikling av røykdykkere på grunn av manglende kursing og sertifisering, påpeker Holmlimo Kvam.

Gir beredskaps- myndighetene mer info

Selv om vi skriver august er ikke høysesongen for skogbranner på noen måte over. Ved hjelp av finansiering fra Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har Meteorologisk institutt utarbeidet en ny skogbrannfareindeks for Norge. Utgangspunktet har vært den kanadiske Fire Weather Index (FWI), som er en av de mest brukte, internasjonalt sett.

– Den nye modellen tar hensyn til temperatur, luftfuktighet, nedbør, vind og snø. Dette gir beredskapsmyndighetene, blant andre brannvesen og kommuner, et mer presist og solid varsel å forholde seg til. I et stadig varmere klima vil skogbrannfaren være økende i Norge. Vi kommer til å oppleve tørrere og varmere sommere oftere enn før.

Foto: Oppland sivilforsvarsdistrikt

I tillegg ventes nedbør å komme mer konsentrert når den først kommer. Noen steder vil få problemer med for mye overvann, mens andre steder vil forbli tørre og ha stor skogbrannfare, sier

statsmeteorolog Håkon Mjelstad, ved Meteorologisk institutt. Han minner om at det er generelt bålforbud i skog og mark fram til 15. september, men at lokale brannmyndigheter også kan illegge forbud utover denne datoen dersom det blir nødvendig.

Nordområdene: Vil styrke forsvarsevnen

Nå er det en realitet: 11.juni åpnet forsvarsminister Frank Bakke-Jensen og forsvarssjef Eirik Kristoffersen innovasjonsarenaen ICE Worx Artic med base på Sætermoen i Troms og Finnmark. Her skal forskere og ingeniører samarbeide med norske teknologibedrifter og militære avdelinger i Forsvaret. Sammen skal de teste og utvikle ny teknologi som kan styrke forsvarsevnen i nordområdene. Arenaen drives av Forsvarets forskningsinstitutt (FFI).

Forsvarssjef Eirik Kristoffersen /
Foto: FFI / Espen Hofoss

- Norge og NATO trenger teknologi og løsninger som fungerer i operasjoner i arktisk klima. Dette må utvikles og testes der Forsvaret trener og øver til daglig, fastslår forsvarssjef Eirik Kristoffersen.

Blant prosjektene det i utgangspunktet jobbes med er et samarbeid rundt droner som skal kunne manøvrere uten GPS over lange avstander for å hente informasjon. Under åpningen viste forskere fra FFI fram «Nevron», et system som automatisk oppdager ukjente skip eller avvikende aktivitet i >>

norske havområder ved å kombinere radarbilder av havoverflaten med skipsdata fra norske mikro-satellitter.

Den nye arenaen skal legge til rette for mer og tettere samarbeid mellom Forsvaret, relevante forsknings- og kompetansemiljøer samt industri.

Styrker overvåking og informasjonsutvikling

-Selv om vi har fulgt opp 22.julikommisjonens anbefalinger, kan arbeidet med å forebygge og håndtere terrortrusselen ikke slutte nå, sier justis- og beredskapsminister Monica Mæland i en kommentar til at regjeringen lanserer en ny nasjonal kontraterrorstrategi.

-Vi må fortsette med å vurdere nye behov og tiltak for å følge med i utviklingen. Den strategien vi nå har utviklet gir en tydelig ramme for arbeidet med kontraterror de neste årene, sier Mæland.

Strategien omfatter fem innsatsområder og fire prioriterte tiltak.

- I utgangspunkt vil vi gi PST og Etterretningstjenesten et lovverk som tetter gapene som har oppstått som følge av teknologiutviklingen. Så skal vi gi mer informasjon til aktører som vurderes som potensielle terrormål og iverksette relevante sikringstiltak. Vi skal styrke det lokale samarbeidet mot terrorhendelser, blant annet gjennom sikring av offentlige områder. Det samme gjelder samarbeidet mellom nødetatene, kommunene og privat næringsliv i kontraterrorøvelser, sier Mæland.

Det legges også vekt på å styrke reintegrering til samfunnet, både personer som er radikalisererte og personer som allerede er terror-dømte.

Strategiplanen ligger ute på www.regjeringen.no.

Droner kan frakte medisinske prøver

Røros sykehus er en avdeling av St. Olavs hospital i Trondheim. Sykehuset tar medisinske prøver hele tiden, men disse må analyseres i Trondheim og fraktes med bil, en strekning på 150 kilometer. Spesielt vinterstid er utfordringene store. I 2019 gjennomførte tre gründere, Herman Øie Kilden, Bernhard Paus Grøvdal og Lars Erik Fagnæs et studieopphold i USA og startet i etterkant firmaet Aviant. Ideen med å utvikle leveringsdroner vant gehør hos NTNU og de inngikk en avtale med St. Olavs hospital om å utvikle en løsning for å sende biologiske prøver mellom sykehusene. En testflygning mellom byene er gjennomført. Ved hjelp av 4G fløy droner i alt 120 kilometer 120 meter over bakken.

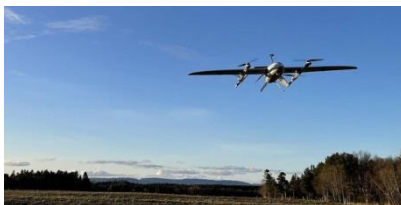

Foto: Aviant

- Dette er halve tiden, sammenlignet med en biltransport. Det kan bidra til å redde liv. Foreløpig trengs én operatør på bakken for å følge leveringsdronen på en skjerm under transporten. I fremtiden er tanken at denne operatøren kan følge flere droner samtidig, sier Lars Erik Fagnæs.

Innovasjon Norge har gitt prosjektet 1,5 millioner kroner i tilskudd i tillegg til Forskningsrådets bidrag på 1 million.

Strømnettet: Høy leveringspålidelighet

Ifølge avbruddsstatistikken for 2020 lå leveringspålideligheten på 99,985 prosent. I praksis vil dette si at 0,015 prosent av den elektriske energien ikke nådde fram til strømkundene, som følge av feil eller utkoblinger. Avbruddsstatistikken utarbeides av Reguleringsmyndigheten for energi i NVE (RME).

I en kommentar sier vassdrags- og energidirektør Kjetil Lund at leveringspålideligheten for 2020 var god og litt over gjennomsnittet for de siste 20 år. Leveringspålideligheten påvirkes ofte av f.eks. kraftig uvær og snøvær. Det var få slike krafthendelser i 2020.

Et utvalg nasjonale nøkkeltall

41 % av kundene opplevde kortvarige strømprudd (uten strøm i mindre enn tre minutter), 57 % av strømkundene opplevde langvarige strømprudd (uten strøm mer enn tre minutter).

Strømkunder som opplevde minst ett langvarig strømprudd i snitt var uten strøm i totalt 3 timer og 52 minutter. Den gjennomsnittlige tiden nettselskapet brukte på hvert enkelt avbrudd for å få strømmen tilbake endte på 1 time og 7 minutter for lange strømprudd.

**Sjekk ut høstens
NTF-konferanser
på Facebook!**